

Když v Uhříněvsi za Janem A. Komenským řádili neonacisté. Rodiče neměli zdání, co dělají děti. Rozhlas zamlžoval. Válka proti vlastním dětem?

KDO JSOU HANOBITELÉ ŽIDOVSKÝCH HROBŮ

Neuvěřitelný, morbidní vandalismus. V pražské Uhříněvsi, pár set metrů od školy, před níž jako varovný prst pedagogům, ční k nebi obrovská socha učitele národů J.A. Komenského - řádění skupiny neonacistických skinů neznalo mezí. Sedm pubertálních výrostků způsobilo zkázu mnoha pomníků židovského hřbitova v Praze-Uhříněvsi, který téměř neporušený přečkal II. světovou válku - nikoliv však jejich útok na „Židy.“ Tak ubohé a trapné „hrdinství“, nad zesnulými, při němž se ještě filmovali...

Náhrobky, pod nimiž odpočívají čeští občané židovské víry, byly zneuctěny, zpřeráženy, povaleny. Na závěr slabomyslně hailovali... To všechno v době míru! Případ je staršího data, udál se v roce 2001, ale mnoho otázek zůstává...

Kde se po tolika letech bere v mladých **neonacismus**? Proč pubescentním klukům patologická osobnost Adolfa Hitlera tak imponuje?

Řekli byste, že to jsou otázky, nad nimiž musí psychiatr, rodič i pedagog kroutit hlavou. Mýlíte se. Na naše školy sice jsou porůznu navěšeny všelijaké poradny, poradci a psychologové, ale v Čechách málokoho duchovní vývoj dětí opravdu zajímá. Natož pak po rozvodu rodičů. Už vůbec ne skinů, příslušných zároveň k fotbalovým hoollgans...

Ovšem můj vyprávěcí pramen byl jako policista, jenž se účastnil vyšetřování, informován nadmíru kvalitně. Ve světle poznatků z první ruky ale také jemu jako mně připadalo absurdní, že dobře situovaní rodiče nejsou schopni řádně vést děti. Je příznačné, že ze sedmi kluků, kteří se účastnili vandalického ničení náhrobků, jsou čtyři z rozvedených rodin a byli po rozvodu svěřeni do péče svých matek. Pátého mladého muže, jenž měl už v minulosti problémy se zákonem, v současné době vychovával střídavě otec a diagnostický ústav, neboť matka své dítě i s manželem opustila. Nemá smysl se ptát po mateřském instinktu, když ani není známo, kde se „šťastná to žena“ zdržuje. Zbývající hoši měli doma oba rodiče,

přičemž je prý zahrnovali dostatečnou hmotnou přízní. Nikoliv ovšem svým časem, ten byl příliš vzácný. Podle současného pojetí musí totiž rodičové každý svůj okamžik věnovat k hromadění

Nadporučík policie ČR Bc. Radek Galaš mi na požádání ukázal postup a řádění hanobitelů hrobů

zisku. Však také vybrané uhříněveské matky svoje rozvedené souputnice v rozhlasovém vysílání politovaly. Nemají prý na výchovu čas, protože musí chodit do práce. Inu, pádný důvod pro všechny české ženy, které se chtějí mít ještě lépe a více při tom nakupovat. Celkově se dá říci, že nikdo ze skupiny netrpěl potravinovou ani hmotnou nouzí, nesháněli životní potřeby po bazarech, ba dokonce na svou zábavu inkasovali značné kapesné. Kromě občasných mytí nádobí, žádný z nich nebyl pracovním přetížen. Mladíci, většinou ještě školní žáci svůj čas hlavně věnovali „fandění“ svým fotbalovým klubům, pyšnice se více než na školním prospěchem svojí příslušností k řvoucím stadionovým kotlům hoolligans. Svůj vztah k neonacismu tihle

nedospělí hanobitelé hrobů na první pohled viditelně projevovali jak odíváním, tak drobnými „příkrasami“, jež dodávají mladistvým šaškům onu magickou představu o vlastní nadřazenosti.

Lebky, šípové kříže, svastiky a další nacistické symboly v různém provedení. Jenže, pro ně to nebyly cetky: Ostatně, svým příklonem k nacistickým a rasistickým hodnotám se nijak netajili. Ani nemuseli, žádný z rodičů natož pedagogů jak tomu nevěnoval sankční pozornost. Škola prý má učit a není od toho aby vychovávala. Nejen, že si za takové situace přesvědčení čtrnáctiletí „antisemité“ školní sešity všelijak

upravili. Proto „naci“ symboly a hesla mohli shlédnout vedle rodičů i všichni pozdní vnuci v poslání Jan Amose. Neviděli prý vůbec nic... Dokonce ani lidé v těsném sousedství právě ničené památky – vzácného dokladu při metropoli na Vltavě - prý neslyšeli křik a rány z kácení pomníků. Spíše však nechťeli vidět ani slyšet, nikdo nezvedl telefon, nevytočil 158 ... Jak smutné je pro současnou židovskou pospolitost v Čechách zjištění, že jejich spoluobčané jsou tak lhostejní k pietě náhrobků tak vzácných. Potvrdila mi to i doktor-ka **Vlastimila Hamáčková**, která v pražském Židovském muzeu vede o hřbitovech dokumentaci: „*Máme tady starší fotografie, ale jen vybraných náhrobků a ještě černobílé,*“ říká Hamáčková. Podlé ní má každá dokumentární fotka svůj velký význam. Díky systematickému průzkumu židovských hřbitovů tu vědí, že nejstarší náhrobky zde pocházely z počátku 18. století a náležely rodině **Gumplových**. Věčný sen tu sní pan **Gumpl** syn Fejbla pohřbený zde už v roce 1719. Celkově hřbitov i se synagogou, která stojí u kutnohorské silnice a svědčí o větší židovské obci. Náhrobky nesou jasnou stopu umění pražských mistrů, mnohdy jde o špičkové výrobky kameníků. Jsou vzácným historickým i jazykovým dokladem. Někdy obsahují parafráze biblických textů, písmo vystupuje plasticky a skryta je celá plocha. Některá jména byla tajně na pomníky přitesána ještě za války. Ve svém celku má hřbitov i neopakovatelnou historickou i etnosociologickou hodnotu. Náhrobní kameny jsou částečně provedeny z pískovce, některé z mramoru, u novějších nechybí ani náročná opracování tvrdé žuly, která tak snadno praská... Bože, jak mohly tyto kameny obstát proti surovým kopům pevných bot. Mohou snad mrtví pod nimi za to, že se narodili jako Židé? Tři staletí

z památky hledí na vás tiše – jak nemít slitování? „*Ještě dobře, že se toho nedožil náš starý Vrchní rabín Čech a Moravy, dr. Richard Feder, moc by ho to mrzelo. Byl demokrat a měl moc rád prezidenta Masaryka. Nacisté rabínovi vyvraždili celou rodinu, včetně vnuků,*“ říká smutně paní **Irena Ravelová**, již také z rodiny zbyla jen sestra... Stáří chce paní Irena prožít v Čechách ale takové události ji velmi zarmocují. Vždyť místo svého mládí prožili tihle naši spoluobčané neuvěřitelné peklo. Přibližuje nám ho sám PHDr **Richar Feder** v přesmutném svém díle **Židovská tragédie, dějství poslední**, vydaném v Kolíně v r. 1947, kde popisuje osud českých židů. posledním „Hřbitovy jsou nám místy posvátnými, na nichž se každý slušně chová, jsou nám místy útěchy. Obzvláště židé měli své hřbitovy v úctě a nepřipustili dobrovolně nikde jejich zrušení. Pravdu vystihl básník, když napsal: „*Pták má své hnízdo, liška své doupě, ale žid má jen hrob.*“ To platilo od nepamětných dob a ve všech pásmech světa jako nezvratná pravda, jako věc samozřejmá. Ale Hitler považoval naši naivnost za zpozdilost a vyvraždil 6.000 000 židů, ale nedopřál jim hrobů a popelu jejich klidu a nám nezbylo po našich drahých nejbližších příbuzných nic, pranic, ani hrstka popela...

Co však ví o průsečíku dějin - člověku - mladý český, ale už vandal? Dva z oné trotlovské party uvedli, že hřbitov poničili a náhrobky zneuctili protože nemají rádi Židy. Proč vlastně? Prý smrdí a hlavně je nesnášel jejich vzor – Adolf Hitler. Jemu pak vzdávali na videu svůj hold. Je přitom až tragikomické, že tihle

Bývalý Vrchní rabín Čech a Moravy, spisovatel dr. Richard Feder byl zároveň přesvědčeným demokratem, který si nesmírně vážil T.G. Masaryka. (1875 ve Václavících a + v Brno 1970) Oceněn řádem TGM.

chlapečkové ještě žádného Žida nepotkali, - ale ví to. Křesťanský hřbitov by prý nepoškodili, tvrdili svorně. Ovšemže k dotazu vyšetřovatele: „*Jak bys Žida poznal, kdybys se s ním potkal*“, neuměli ani odpovědět. Ze školního dějepisu a vlastivědy si moc neodnesli, ani osnovy jim příliš nepřejí. Zato o svém vzoru - Hitlerovi - toho jako pubertáči pošilhávající po arogantní moci, věděli dost. Tenhle připitomělý vzor tak primitivní autority „vůdce“ jim silně imponoval. Vždyť k jinému vlastně nečichli... Policejní úředník zastává názor, že autorita v podobě pravého mužského vzoru absentovala u většiny z nich. Rovněž obsah universálií jako „pravda“, „láska“ a zcela jistě také „zodpovědnost“, zůstaly ve výchovných zásadách matek jaksi velkou neznámou. Vždyť, jak praví biblická moudrost,

Dr. Richard Feder, jako rabín kolínské židovské obce po svém návratu z Terezína. (Kresba neznámý autor)

po ovoci poznáš strom. Pokud jde o vyšší hodnoty, předávané obvykle kromě rodiny také školou, jsou na tom chlapci opravdu špatně. Nejenže mnozí neměli tušení jaký by měl být konec českého národa v případě absolutního vítězství Třetí říše. Dokonce i ti z nich, kterým bylo jasné co by nás po vítězství

nacistů čekalo, Inuli k Hitlerovi plnou silou pubertální duše. Je to normální, ptáte se. O tom, že svoje jednání vůči zesnulým nepovažovali za zbytečné svědčí, že pouze jediný mladík z celé skupiny se Židovské obci za svůj podíl na

hřbitovním barbarismu omluvil... Přesto tehdejší rozhlasový moderátor Kamil Horák v pořadu **“Rodičovské otázky”** řešil s uhříněvskými matkami a zástupkyněmi školy výchovu dětí v příliš lehkém tónu. Po xaverovsku,

Židovské hřbitovy tvoří cenný doklad duchovní i hmotné kultury našich spoluobčanů.

kollektivně socialisticky, jako by šlo o kuřata v drůbežárně. Téma tentokrát znělo, jak zkontroloval televizor, počítač, video – a snad i otce. Toho úvodní scénka exponovala jako slabou osobnost, jenž děti nevhodně ovlivňuje. Směšná figurka – už snad archetyp táty, jehož české děti dnes znají z obrazovek pouze jako doplněk reklam na rodinné nákupy, či tyрана z feministických plakátů, tentokrát pro změnu pouští svým potomkům video. Po protestech rozhněvané matky pak tatík stvrzuje svou podřadnou roli v rodině tím, že před sebou nedůstojně předstrkuje svoje ratolesti, aby manželku uklidňovaly. Pak se rozhovořily uhříněveské maminky.

Ano, v dojemném gardu hned s učitelkami usedly do školních škamien a mohly se před rozhlasovým mikrofonem přetřhnout, aby veřejnosti předvedly, jak jsou vzorné. Jak chvályhodně vedou své děti! Ta čte pohádky, ona vybírá knihy dceři, jiná hraje na piano- radost pohledět! Není jiné vysvětlení, proč si na stanici Praha zasloužily čest oslňovat posluchače svým výchovným uměním než to, že rozhlas musel napravit, co televize “pokazila”. Odvysílala totiž videoklip, který si hoši při barbarském ničení národního majetku a chráněné památky za výkřiků nacistických hesel sami natočili. Tím samozřejmě obra-

Synagoga někdejší obce v Uhřetěvesi dnes slouží komerčním účelům...

zovky v českých domácnostech pokazily image rozvedeným a plně zaměstnaným matkám - posluchačkám, což moderátor neunesl. Aby mu snad neklesala sledovanost, přispěchal na pomoc se svým pořadem a věnoval její té „správné“ ženské výchově. Co na tom, že jen **vyčíslitelná** škoda, kterou způsobili mladí vandalové činí 195 000 Kč, o zničené historické hodnotě nemluvě...Nevadí, že se pouze(!) dva skinové říznutí hoolligans projdou kvůli svému

Jedním slovem: otřesné...

antisemitismu k soudu. Jako na normalizační objednávku si v „**Rodičovských otaznících**“ jedna uhřetěveská maminka

pospíšila s tvrzením, že

rozvedené ženy pro samou práci nemají na děti čas... Naskýtá se otázka, proč je přiváděly na svět, když preferují jiné hodnoty, než výchovu. Známe ale mnohem lepší řešení, než potraty jako za „socíku“: Aby soudy takovým plně zaměstnaným ženám při rozvodu nepřidělovaly děti „po socialisticku“ automaticky. Aby se už konečně naučily využívaly zdravého rozumu a přirozeného práva: „**Na co máme instituty společné a střídavé péče?**“, ptá se tiskový mluvčí občanského sdružení **Spravedlnost dětem** Oldřich Mezl.: „**Soudy zametly přirozené právo pod koberec**“, dodává. Zájem dítěte je prý u našich soudců popelkou. Skutečně: Data z totality jakoby zamrzla. Současné statistiky nezvratně dokazují, že soudy postupují vůči otcovství nadále krajně nevhodně: vlastní tátové po rozvodu mají na „výchovu“ nadále (v lepším) případě víkend jednou za 14 dní - a snad i část prázdnin. Je to prý tzv. „široký styk“. Otec chybí. Hlavně u kluků se pak projevují důsledky ztráty identity. Divme se, že také kriminalita mládeže rok od roku narůstá a je brutálnější...

Kohanovy žehnající ruce řádění vandalů přečkaly

Ničení vyžadovalo usilovné nasazení "schopností"

Vede snad země, která se chlubí J.A. Komenským válku proti vlastním dětem? Pravděpodobně. Vše tomu nasvědčuje. Už selský rozum napovídá, že mít otce, nemuselo by tolik dětí stát před úředními komisemi pro přestupky nebo v dospělosti u soudu, a poté trávit život v českých kriminálech. Tam už je víc, než těсно.

ZBYNĚK ŠIMŮNEK,

autor je sociolog, FOTO - autor+archív

